

कुठे शिवराय, कुठे टिपू

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेसचे अध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ नेहमीच जनतेच्या प्रश्नावर बोलतात. त्यांच्या मागे चौकशीचे कोणतेही शुक्लकाष्ठ नाही कुठेही, कोणत्याही बँकेचे कर्ज घेऊन त्यांनी संस्था उभ्या केलेल्या नाहीत. शुद्ध गांधीवादी मार्गाने जाणारा हा कार्यकर्ता आहे. काही वर्षांपूर्वी म्हणजे आमदार होण्यापूर्वी त्यांनी ज्येष्ठ गांधीवादी नेते गडचिरोली जिल्ह्यातील सर्च या संस्थेचे डॉक्टर अभय बंग यांचे पिताश्री ठाकुरदास बंग यांच्या नेतृत्वात बुलढाणा जिल्ह्यात पदयात्रा काढली. त्यामागे त्यांची ग्राम सुधारणेसाठी फार मोठी तळमळ होती. अनेक विधायक कामात त्यांचा पुढाकार असतो हे आम्ही स्वतः बघितलेले आहे अशा या निष्कलंक असाणाऱ्या काँग्रेसच्या अध्यक्षाला बोलताना आपण कोणती भाषा वापरतो, कोणाबद्दल काय बोलतो आणि त्याचे कोणते परिणाम होतील. त्यामुळे आपल्या विरोधकांना आयतंके करे कोलीत मिळेल किंवा मिळणार नाही याची दक्षता घेणे आवश्यक होते. परवा बुलढाणा येथे एका कार्यक्रमात बोलताना त्यांनी छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी शौर्य आणि स्वराज्याचा विचार दिला अगदी त्याचप्रमाणे टिपू सुलतान यांनी त्याच्या समकक्ष काम केले आहे असा दाखला दिला. त्यानंतर टिपू सुलतान यांना छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या समकक्ष मानले गेले पाहिजे असे म्हणून नको ती उठाटेव करण्याची खर्च काय गरज होती हेच आम्हाला समजत नाही. छत्रपती शिवाजी महाराज स्वराज्य संस्थापक होते त्यांनी मोगलांच्या सुलतानी शाह्यांना टक्कर देऊन आपले स्वराज्य स्थापन केले. ते एवढे मजबूत होते की, त्यानंतर औरंगजेबाला आधी दिल्ली आणि नंतर आग्रा सोडून मराठ्यांना पराभूत करण्यासाठी महाराष्ट्रात यावे लागले. शेवटी औरंगजेबाचे प्राण अल्लाहने या महाराष्ट्रातूनच उचलून नेले आणि त्यानंतरच्या अवघ्या पंधरा वर्षांच्या आत मोगल साम्राज्य जे कोसळले ते पुन्हा उभे राहिलेच नाही. त्यानंतरचे त्यांचे वंशज मराठ्यांच्या वचःस्वाखाली होते हेही इतिहासात नमूद आहे. अशा स्वराज्य संस्थापना करणाऱ्या भारताच्या इतिहासातील विश्ववर्दनीय राज्यकर्त्यांची तुलना वालिदाने स्थापन केलेल्या गादीवर बसणाऱ्या टिपू सुलतान सोबत करावी हे कोणालाही पटणार नाही. टिपू सुलतान याने इंग्रजांविरुद्ध लढाई केली पण त्याच्या राज्यात छत्रपती शिवाजी महाराजांसारख्या सर्व धर्मांचा आदर करणाऱ्या विचारांचा पायंडा नव्हता. छत्रपती शिवाजी महाराजांनी अनेक मंदिरांचा उद्धार केला तसेच मुस्लिमांसाठी मशिदींचा उद्धार करून त्या उभारण्यात आम्ही मदतही केली. जर कधी युद्धकाळात हाती कुराण सापडले तर ते आपल्या सैन्यातील मुसलमान अधिकाऱ्याला किंवा शिपायाला आदराने देत असत, हाही इतिहास सर्वश्रुत आहे. तेव्हा शिवाजी महाराजांच्या पासंगालाही पुरणार नाही अशा टिपू सुलतानाला शिवाजी महाराजांच्या समकक्ष दाखवून सांगण्याची अवदसा हर्षवर्धन यांना कसे काय आठवली, हाच मोठा प्रश्न आहे. त्यांच्या या वक्तव्यावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अर्से व्यक्त करताना त्यांना लाज वाटली पाहिजे हे शब्द उच्चारले. टिपू सुलतान आणि शिवाजी महाराज यांची अशी तुलना केल्यामुळे विनाकारण वादाला तोंड फुटलेले आहे. भारतीय जनता पक्षाला मुस्लिम मते नकोतच असे त्यांचे म्हणणे आहे, इकडे काँग्रेस पक्षाला फक्त मुस्लिम मतेच हवी आहेत काय? काँग्रेस पक्ष सर्वधर्म समभावाला मानतो पण असे करताना एखादे विधान करे स्वतःच्याच अंगलट येऊ शकते याचा नमुना म्हणजे सपकाळ साहेबांचे हे विधान आहे. हर्षवर्धन सपकाळ यांनी आपल्यासमोर असलेल्या कितीतरी प्रश्नांवर बोलणे गरजेचे आहे. शेतकऱ्यांचे प्रश्न तर आत्महत्या करायला लावणारेच आहेत. महागाई दिवसेंदिवस डोंगरासारखी वाढत आहे, बेकारी बेकरीतून निघणाऱ्या पावासारखी फुगत आहे. तेव्हा आजचे हे प्रश्न डोळ्यासमोर आ वासून उभे असताना त्यावर राहुल गांधी यांच्यासारखे घणाघाती हल्ले त्यांना करता येतात आणि तेच विरोधी पक्षाचे काम आहे, ते सोडून नको त्या वादात स्वतःला गुंतवून घ्यायचे कारणच काय. भारतीय जनता पक्ष विरोधात असताना अगदी नेमक्या मुद्द्यावर त्यांनी आंदोलने केली आणि आज ते सत्तेवर आहेत. त्यांची सत्तेवरील मांड आजच्या घडीला इतकी पक्की आहे की त्यांना विरोध करून सत्ता मिळवणे सोपे नाही. दृश्य बहुमत असूनही चंद्र उगवलाच नाही उलट? तो मावळलाच ना. काँग्रेस पक्षातील लंबीचवडी भांडणे सोडवणे हाच त्यांच्या समोरील मोठा प्रश्न आहे. गटागटातील विभागणी सोडवण्याऐवजी टिपू सुलतान यांना थोर बनवणे हे नको ते कर्म आहे. त्याचे मर्म ओळखून आता तरी त्यांनी आपल्या स्वभावानुरूप सभ्यवाणीत बोलावे. एवढेच छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा मातृतीर्थ जिल्हा असलेल्या बुलढाणा करांबरोबर महाराष्ट्राच्या संपूर्ण जनतेचे म्हणणे आहे.

जय जिजाऊ ! जय शिवराय !!

mahasagarngp@gmail.com
Mob. No. 9922970023

यवतमाळ-अहिल्यानगरमध्ये एटीएसकडून छापेमारी

■ वृत्तसंस्था, अहिल्यानगर, दि. १५ :
महाराष्ट्र दहशतवादविरोधी पथकाने राज्यात मोठ्या प्रमाणावर कारवाई केली आहे. मुंबई अड्डे ने सकाळपासून यवतमाळ जिल्ह्यातील पुसद आणि उमरखेड येथे १४ ठिकाणी आणि अहिल्यानगर (अहमदनगर) येथे ७ ठिकाणी शोधमोहीम सुरू केली. काही तरुणांना दहशतवादी संघटनांशी संपर्क साधून सक्रिय करण्याचा प्रयत्न केला जात असल्याची गुप्त माहिती अड्डे ला मिळाली होती.

एटीएसने सर्वात मोठी कारवाई विदर्भातील यवतमाळ जिल्ह्यात केली आहे. जिल्ह्यातील पुसद आणि उमरखेड या दोन शहरांमध्ये तब्बल १४ ठिकाणी छापे टाकण्यात आले आहेत. एटीएस प्रमुख चंद्रकिशोर मीणा यांच्या थेट नेतृत्वाखाली ही मोहीम राबवली जात असून, एकट्या यवतमाळ जिल्ह्यात एटीएसची २० पथके तैनात आहेत. या कारवाईत वरिष्ठ आयपीएस अधिकाऱ्यांसह स्थानिक पोलिसांचा मोठा ताफा सहभागी आहे. अहिल्यानगरमधील मुकुंदनगर या भागात एटीएसने ७ ठिकाणी छापेमारी केली. गेल्या काही काळात औरंगजेबाचे उदात्तीकरण आणि आक्षेपाई घोषणाबाजीमुळे हा भाग चर्चेत आला होता. काही तरुण दहशतवादी संघटनांच्या संपर्कात असल्याची आणि त्यांना सक्रिय करण्याचे प्रयत्न सुरू असल्याची गुप्त माहिती मिळाल्यानंतर एटीएसने ही गोपनीय कारवाई केली.

काही तरुण दहशतवादी संघटनांच्या संपर्कात असून ते सक्रिय होत असल्याची माहिती एटीएसला मिळाली होती. या माहितीच्या आधारे एटीएस प्रमुख चंद्रकिशोर मीणा यांच्या नेतृत्वाखाली विविध पथके तयार करण्यात आली. या मोहिमेत वरिष्ठ आयपीएस अधिकारी आणि स्थानिक पोलिसांचीही मदत घेतली जात आहे. अकोला जिल्ह्यातील उरळ पोलिस स्टेशन अंतर्गत येणाऱ्या भागातही रात्रीपासून ही कारवाई सुरू आहे.

आज महाशिवरात्र असल्याने राज्यभरातील मंदिरांमध्ये भाविकांची मोठी गर्दी आहे. तसेच शिवजयंती आणि इतर सण-उत्सव तोंडावर आहेत. याच काळात राज्यात कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये म्हणून एटीएसने ही तातडीची पावले उचलली आहेत का, अशी चर्चा सुरू झाली आहे. रात्रभर चाललेल्या या मोहिमेत अनेक संशयितांची कसून चौकशी करण्यात आली आहे. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, काही तरुणांना आणि संशयितांना ताब्यात घेण्यात आले आहे. मात्र, अद्याप कुणालाही अधिकृतपणे अटक केल्याची माहिती समोर आलेली नाही. ही कारवाई अत्यंत गोपनीय पद्धतीने राबवली जात असून, यातून मोठे धागेदोरे हाती लागण्याची शक्यता वर्तवण्यात येत आहे.

कर्नाटकातील केमिकल फॅक्टरीत मोठा स्फोट दोन कामगारांचा मृत्यू

■ वृत्तसंस्था, मंड्या, दि. १५ :
कर्नाटकातील मंड्या जिल्ह्यातून मोठी बातमी समोर आली आहे. कारेकट्टे गावाजवळील एका फॅक्टरीत केमिकल स्टोरेज टँकचा स्फोट झाला. या अपघातात दोन जणांचा मृत्यू झाला आहे, तर चार जण गंभीर जखमी झाल्याचे वृत्त आहे. पोलिसांनी आता तपास सुरू केला आहे आणि बसरातू पोलिस स्टेशनमध्ये प्राथमिक माहिती अहवाल (एफआयआर) दाखल केला आहे.

गुड्डु खान असे कंत्राटदाराचे नाव असून तो पळून गेला आहे आणि सध्या त्याची चौकशी सुरू आहे. केमिकल फॅक्टरीचे स्थलांतर सुरू असताना हा स्फोट झाल्याचे वृत्त आहे. पोलिस सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दोन कामगारांचा जागीच मृत्यू झाला आणि इतर जखमींना मंड्या इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेसमध्ये दाखल करण्यात आले आहे. कारखान्यातील साहित्य काही दिवसांपासून कारेकट्टेहून नवीन ठिकाणी हलवले जात होते. दरम्यान, रविवारी केमिकल टँक रिकामा करताना हा अपघात झाला.

न्यायाधीशांच्या निवासस्थानी चोरी

■ महासागर प्रतिनिधी अमरावती, दि. १५ :
शहरातील सुरक्षित समजल्या जाणाऱ्या कांतानगर भागात चोरट्यांनी न्यायाधीशांच्या निवासस्थाना लाश्च केले. न्यायाधीशांच्या या वसाहतीत चोरट्यांनी शनिवारी मध्यरात्रीनंतर चांगलाच धुमाकूळ घातला. विशेष म्हणजे प्रवेशद्वाराजवळ पोलिसांचा खडा पहारा असतानाही चोरट्यांनी पाच न्यायाधीशांसह चार न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांच्या घराचे कुलूप तोडून चोरी केली. या धाडसी चोरीच्या तपासाचे आव्हान पोलिसांसमोर उभे ठाकले आहे.

शनिवारी आणि रविवारी सलग दोन दिवस न्यायालयाला सुटी असल्याने अनेक न्यायाधीश आणि कर्मचारी बाहेरगावी गेले होते. चोरट्यांनी याचाच फायदा घेत या परिसराची आधीच रेकी केली

जमीन घोटाळ्यात राऊत कारागृहात राहून आलेत

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर दि. १५ :
शिवसेना (उबाठा) नेते खासदार संजय राऊत हे जमीन घोटाळ्यात कारागृहात राहून आले आहेत. ते हे विसरले असतील, लोक विसरले नाहीत. त्यांच्याकडे तेथे माझी शेती आहे. घटनेच्या दिवशी दाखवाव्या, त्यावर चोख उत्तर दिले जाईल, असा प्रतिहल्ला विधानसभा अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांनी नागपूर येथे केला.

पर्यावरण संसद या कार्यक्रमासाठी

भारत ८, पाकिस्तान ? पाकिस्तानला चारमुंड्या चित करत भारत सुपर-८ मध्ये

कोलंबो, दि. १५ :
महाशिवरात्रीचा मुहूर्त आणि समोर पारंपरिक प्रतिस्पर्धी पाकिस्तान... अशा हायव्होल्टेज वातावरणात टीम इंडियाने आपल्या नावाचा डंका वाजवला आहे. श्रीलंकेच्या आर. प्रेमदासा स्टेडियमवर रंगलेल्या टी-२० विश्वचषक २०२६ च्या थरात सूर्यकुमार यादवच्या यंग ब्रिगेडने पाकिस्तानचा ६१ धावांनी धुव्वा उडवला. या विजयासोबतच भारताने दिमाखात सुपर-८मध्ये धडक मारली असून पाकिस्तानच्या विश्वचषकातील आशा आता अधांतरी आहेत.

इशान किशनने केल्या ७७ धावा

पाकिस्तानची फलंदाजी सुपर फ्लॉप :
विजयासाठी १७६ धावांचा आव्हान मिळालं असताना पाकिस्तानचे फलंदाज मैदानात उतरले. मात्र पहिल्याच ओव्हरमध्ये हार्दिक पंड्याने साहिबजादा फरहानला शून्यावर बाद केले. त्यानंतर पाकिस्तानची फलंदाजी ढासळतच गेली आणि ७८ धावांपर्यंत त्यांनी ७ विकेट्स गमावल्या. पाकिस्तानकडून उस्मान खानने ४४, शाहीन आफ्रिदीने २३, शादाब खानने १४ तर फहीम अश्रफने १० धावा केल्या.

मुलुंड मेट्रो दुर्घटना प्रकरणी प्रोजेक्ट डायरेक्टरसह ५ जणांना अटक

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १५ :
मुलुंड मेट्रोचा स्लॅब कोसळून झालेल्या अपघात प्रकरणी आता कायदेशीर कारवाईला वेग आला असून, याप्रकरणी पोलिसांनी रिलायन्स अस्तालदीशी संबंधित 'मिलन रोड बिल्डटेक' या कंत्राटदार कंपनीवर गुन्हा दाखल करत आतापर्यंत पाच जणांना अटक केली आहे. यामध्ये प्रोजेक्ट डायरेक्टर हरीश चौहान, प्रोजेक्ट मॅनेजर कुलदीप सपकाळ, डेप्युटी मॅनेजर सौरभ सिंह, सुपरवायझर प्रशांत भोईर आणि अवधूत इनामदार यांचा समावेश असून, निष्काळजीपणाचा ठपका ठेवत या सर्वांवर अटकेची कारवाई करण्यात आली आहे.

मुलुंड येथील एलबीएस रोडवर वडाळ ते कासारवडवली मेट्रो मार्गिकेचे काम सुरू असताना स्लॅब कोसळून मोठी दुर्घटना घडली. जॉन्सन अँड जॉन्सन कंपनीजवळ झालेल्या या अपघातात उत्तर प्रदेशातील पर्यटक रामधन यादव यांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला असून, अन्य तीन जण जखमी झाले आहेत. एमएमआरडीए मार्फत सुरू असलेल्या या प्रकल्पाच्या हिगाऱ्याखाली तीन वाहने दबली गेली असून, या घटनेमुळे ठाण्याकडून मुंबईकडे जाणारी वाहतूक तब्बल ७ तास बंद ठेवण्यात आली होती.

ज्या टप्प्यात हा अपघात झाला, तिथल्या बांधकामाची जबाबदारी टाटा प्रोजेक्ट्स आणि चायना हार्बर इंजिनिअरिंगकडे असल्याचे प्राथमिक माहितीवरून समोर आले आहे.

असावी, असा संशय व्यक्त केला जात आहे. कांतानगर परिसरात नलदमयंती आणि पैनागंगा अशा दोन वसाहती आहेत. नलदमयंती या नवीन इमारतीमधील तीन न्यायाधीशांच्या घरी चोरी करण्यात आली, तर बाजूलाच असलेल्या पैनागंगा या इमारतीतील दोन न्यायाधीशांची घरे फोडण्यात आली.

न्यायाधीशांच्या घरांसोबतच पाटीमागे असलेल्या वसाहतीतील चार कर्मचाऱ्यांच्या घरांचेही कुलूप तोडण्यात आले. चोरीच्या घटनेची माहिती मिळताच सकाळी पोलीस आयुक्त राकेश ओला, उपायुक्त गणेश शिंदे यांच्यासह फॉरेंसिक पथक घटनास्थळी दाखल झाले.

आशा सेविकांच्या संघर्षाला सन्मानाची किनार

डॉ. ओमप्रकाश शेते यांच्या पुढाकारातून दिंद्रुड येथे पैठणी देऊन गौरव, अभिनेत्री वर्षा उसगावकर यांची भावनिक साक्ष

■ वृत्तसंस्था, बीड, दि. १५ :
ग्रामीण आरोग्य व्यवस्थेचा कणा असलेल्या आशा सेविकांच्या संघर्षाला सन्मानाची किनार देत त्यांच्या आत्मविश्वासाला बळ देणारा भावनिक व प्रेरणादायी सन्मान सोहळा माजलगाव तालुक्यातील दिंद्रुड येथे पार पडला. देवदूत प्रतिष्ठानच्या वतीने आयोजित या भव्य आशा सन्मान सोहळ्यात आशा सेविकांना अस्सल पैठणी व सन्माननिधन देऊन गौरविण्यात आले. या कार्यक्रमात सुप्रसिद्ध सिनेअभिनेत्री वर्षा उसगावकर यांनी आशा सेविकांच्या संघर्षाचे आणि सेवाभावाचे मनापासून कौतुक करताना, त्यांच्या आत्मविश्वासाला बळ देण्याचे कार्य डॉ. ओमप्रकाश शेते प्रामाणिकपणे करत असल्याचे प्रतिपादन केले. कोविडसारख्या कठीण काळातही आशा सेविकांनी जीव धोक्यात घालून घराघरात जाऊन तपासणी, जनजागृती आणि रुग्णसेवा केली. मात्र असे असूनही शासकीय व सामाजिक पातळीवर त्यांची उपेक्षा होत असल्याची खंत व्यक्त करत वर्षा उसगावकर म्हणाल्या की, आशा सेविका या समाज आणि आरोग्य विभाग यांच्यातील जिवंत दुवा आहेत. त्यांच्या उल्लेखनीय कार्याची दखल घेऊन सन्मान करण्याची संकल्पनाच माणुसकी जपणारी आहे. मोठ्या पदावर कार्यरत असतानाही कोणताही अभिनिवेश न बाळगता उपेक्षित घटकांसाठी झटणाऱ्या डॉ. शेते यांच्या कार्यातून त्यांचा मनाचा मोठेपणा दिसून येतो, असेही त्या म्हणाल्या.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. ओमप्रकाश शेते, अध्यक्ष - आयुष्मान भारत मिशन महाराष्ट्र समिती, हे होते. प्रमुख पाहुणे म्हणून मुंबई रोटरचे माजी गव्हर्नर राजेंद्र अमरवाल, चाईलड हेल्थ फाउंडेशनचे मुख्य ट्रस्टी राजेंद्र पाठक, सिंदफणा शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष शिवाजीभाऊ रांजवण आणि तालुका वैद्यकीय अधिकारी डॉ. मधुकर घुबडे, उद्योजक शिल्पा शेते यासह मान्यवर उपस्थित होते. यावेळी हजारो महिलांनी मोठ्या संख्येने उपस्थिती लावून कार्यक्रमात उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवला.

एकुण सिंचन क्षमता 1834 हेक्टर, लाभक्षेत्रात येणारी गावे : सोनाळा, वारखेड,संग्रामपुर,दानापूर,बोरखेड,सगोडा,बल्हाडी आणि पलसोडा

स्थळ : अर कचेरी बू.ल.पा.प्रकल्प ता.संग्रामपुर जि.बुलढाणा सोमवार, दि.16 फेब्रुवारी 2026 सायंकाळी 5.00 वा.

विनित : समस्त अधिकारी व कर्मचारी अर कचेरी प्रकल्प

मा.श्री.डॉ.संजय श्रीराम कुटे

माजी मंत्री तथा आमदार, जळगांव जामोद विधानसभा मतदारसंघ

- कार्यक्रमाचे अध्यक्ष -

मा.श्री.न.वि.हजाटे

अधिक्षक अभियंता,जिगांव प्रकल्प,शेगांव

- प्रमुख अतिथी -

मा.श्री.प.सु.जुनेजा,

कार्यकारी अभियंता जिगांव प्रकल्प,शेगांव

मा.श्री.स.वि.काळे,

उपविभागीय अभियंता,जिगांव प्रकल्प,शेगांव

मा.श्री.अ.व.चौधरी,

उपविभागीय अधिकारी,जिगांव प्रकल्प,जळगांव जामोद

एकुण सिंचन क्षमता 1834 हेक्टर, लाभक्षेत्रात येणारी गावे : सोनाळा, वारखेड,संग्रामपुर,दानापूर,बोरखेड,सगोडा,बल्हाडी आणि पलसोडा

स्थळ : अर कचेरी बू.ल.पा.प्रकल्प ता.संग्रामपुर जि.बुलढाणा सोमवार, दि.16 फेब्रुवारी 2026 सायंकाळी 5.00 वा.

विनित : समस्त अधिकारी व कर्मचारी अर कचेरी प्रकल्प

मृतदेहाजवळ कुत्रा बसून राहिला!

हिमाचल प्रदेशातील बर्फाच्छादित पर्वतातून एक हृदय हेलावून टाकणारी घटना समोर आली आहे. चार दिवस प्रचंड थंडी, बर्फवृष्टी आणि जंगली प्राण्यांचा धोका असूनही एक पाळीव कुत्रा आपल्या मालकाच्या मृतदे- हाजवळून हलला नाही. या काळात त्याने ना काही खाछे ना पाणी प्यायला ना आसरा शोधला. ‘रेस्क्यू टीम’ घटनास्थळी पोहोचल्यावर हा प्रसंग पाहून अनेकांचे डोळे पाणावले. घटना

त्या दिवशी परिसरात सुमारे पाच फूट बर्फ साचला होता. संध्याकाळपर्यंत दोघांनी घरी फोन करून आपण सुरक्षित असल्याचे सांगितले होते; मात्र त्यानंतर संपर्क तुटला. पुढील चार दिवस ते बेपत्ता होते. अखेर ‘रेस्क्यू टीम’ घटनास्थळी पोहोचली.

डोंगर उतारावर एका झाडाजवळ पीयूषचा मृतदेह आढळून आला. त्याच्या जवळच त्याचा कुत्रा बसलेला होता अत्यंत अशक्त अवस्थेत, गळ्याला किरकोळ खजम झालेली; पण तरीही मालकाला सोडायला तयार नव्हता. ‘रेस्क्यू टीम’च्या सुरक्षिततेसाठी कुत्र्याला सौम्य भूल देऊन मृतदेह बाहेर काढण्यात आला. काही अंतरावर एका नाल्यात विकसित राणाचा मृतदेहही सापडला. कुत्र्याला आणि पीयूषचा मृतदेह हेलिकॉप्टरद्वारे भरमौर हेलिपॅडवर आणण्यात आला आणि नंतर कुथिला कुटुंबियांच्या ताब्यात देण्यात आले. या कठीण शोधमोहिमेत स्थानिक प्रशासन, पोलिस, वायुदल, पर्वतारोहक पथके आणि ग्रामस्थांनी महत्वाची भूमिका बजावली.

रेल्वेला शिकवला धडा

भारतात ट्रेनच्या विलंबामुळे सर्वांनाच त्रास होतो; पण या विलंबाला कंटाळून एका विद्यार्थिनीने रेल्वेला धडा शिकवण्याचा निर्णय घेतला. तिने न्यायालयात खटला दाखल केला आणि मोठ्या दंडाची मागणी केली. शेवटी तिचा विजय झाला.

ही घटना उत्तर प्रदेशातील बस्ती जिल्ह्यात घडली. तिथे एका विद्यार्थिनीची ट्रेनच्या विलंबामुळे ‘नीट’ची परीक्षा चुकली. तिचे संपूर्ण वर्ष वाया गेले. पीडित विद्यार्थिनीने तिच्या वकिलामार्फत रेल्वेला धडा शिकवण्यासाठी दंडाची मागणी केली. वर्षभर चाललेल्या खटल्यानंतर, ग्राहक मंचाने विद्यार्थिनीचे आरोप खरे असल्याचे आढळले आणि रेल्वेला मोठा दंड ठोठावला. कोतवाली पोलिस ठाणे परिसरातील पिकोरा बक्ष परिसरातील रहिवासी समुद्धी ही ‘नीट’ परीक्षेची तयारी करत होती. तिचे परीक्षा केंद्र लखनऊमधील जयनारायण पीजी कॉलेजला देण्यात आले होते. परीक्षा देण्यासाठी, विद्यार्थिनीने बस्तीहून इंटरसिटी सुपरफास्ट ट्रेनचे तिकीट बुक केले. ट्रेन सकाळी ११ वाजता लखनऊला पोहोचणार होती; परंतु विलंबामुळे ट्रेन नियोजित वेळेपेक्षा अडीच तास उशिरा पोहोचली. विद्यार्थिनी दुपारी १२:३० वाजता परीक्षा केंद्रावर पोहोचणार होती. त्यामुळे तिची परीक्षा चुकली.

यामुळे अस्वस्थ झालेल्या विद्यार्थिनीने ग्राहक आयोगाकडे प्रकरण नेले आणि रेल्वेला त्याचे परिणाम भोगावे लागले. जिल्हा ग्राहक आयोगाचे अध्यक्ष, न्यायाधीश अमरजीत वर्मा आणि सदस्य अजय प्रकाश सिंह यांनी रेल्वेला दंड ठोठावला आणि विद्यार्थिनीला नऊ लाख दहा हजार रुपये भरपाई देण्याचे आदेश दिले. न्यायालयाने असेही म्हटले आहे, की रेल्वेने भरपाई देण्यास उशीर केला तर त्यांना १२ टक्के रक्कम व्याज म्हणून द्यावी लागेल. समुद्धीचे वकील प्रभाकर मिश्रा यांनी स्पष्ट केले, की ती ७ मे २०१८ रोजी नीट परीक्षा देण्यासाठी लखनऊला

हिमालयापेक्षाही जुनी नदी!

भारताची संस्कृती आणि इतिहासात डोकावले असता अनेकदा काही भारावणारे संदर्भ डोळ्यांसमोर येतात आणि थक्क करून जातात. असेच संदर्भ देशातील नद्यांबाबतही आढळतात. नद्यांच्या उगमाच्या कथा अनेकदा विचार करायला भाग पाडतात, तर काही प्रसंग आख्यायिकांच्या रंजकतेच्या बळावर खिलवून ठेवतात.

ही आहे, भारतातील सर्वात प्राचीन नर्मदा नदी. माघ महिन्यातील शुक्ल पक्षाच्या सप्तमीला या नदीचा उगम झाल्याचं म्हटलं जात असून, यंदा हा दिवस २५ जानेवारी रोजी आल्याने या नदीच्या जयंतीचा उत्सव साजरा झाला. मध्य प्रदेशातील अमकटक या ठिकाणी उगम पावणारी ही नदी मूळ उगमापासून १३ हजार किलोमीटर दूरपर्यंत वाहत जात तिचा प्रवाह पुढे खंबातच्या खाडीद्वारे सागराशी एकरूप होतो. हिंदूसाठी नर्मदा ७ पवित्र नद्यांपैकी एक असून, ही भारतातील प्राचीन नदी आहे. इतकंच नव्हे, तर असंही म्हटलं जातं, की नर्मदा ही गंगा नदीपेक्षा ५ पटींनी जुनी आहे.

पुराणांपासून अगदी विज्ञानांही नर्मदा नदीच्या आयुष्य नावर शिकामोर्तब केलं आहे. या नदीच्या उगमाबाबत एक आख्यायिका सांगितली जाते. या नदीचा उगम भगवान शंकराच्या घामातून झाल्याचं म्हटलं जातं. आणखी एका कथेनुसार भगवान शंकरांनं नर्मदा नदीतील प्रत्येक खडकाला शंकराच्या रूपात पुजण्याचं वरदान दिल्यानं या नदीतील प्रत्येक दांड हा शिवलिंगाप्रमाणं पूजनीय ठरतो अशी धारणा आहे. धर्म-शास्त्रांनुसार या नदी ही २५ कोटी वर्षे जुनी असून, हिमालय पर्वत आणि गंगा नदी ३ ते ५ कोटी वर्षांपूर्वीची असल्याचं म्हटलं जातं.

नर्मदा नदीला २५ कोटी वर्षे झाल्याचं सांगण्यामागे आणखी एक तर्क असून, त्यामागचं कारण सांगण्यात येतं, की नर्मदा नदीच्या पाण्यावर मगरीचं राज्य आहे. याच मगरीचं अस्तित्व पृथ्वीवर २५ कोटी वर्षांपासून आहे. गोड्या पाण्यातील या मगरी जगातील इतर मगरीपेक्षा वेगळ्या असल्याचंही सांगण्यात येतं. काही वैज्ञानिक संदर्भांचा आधार घ्यायचा झाल्यास, नर्मदा नदीच्या खोऱ्याला जगातील काही प्राचीन नदी खोऱ्यांच्या श्रेणीत गणलं जातं. नर्मदा नदीमध्ये डायनासोर्सची अंडीसुद्धा सापडली असून, त्याशिवाय अनेक जीवांचे अवशेष आणि सापळे इथं सापडल्यानं ही नदी कोट्यवधी वर्षांपासून अस्तित्वात असल्याचं सांगण्यात येतं. या नदीचं आणखी एक महत्त्वं म्हणजे देशातील बहुतांश मुख्य नद्या पश्चिमेपासून पूर्वेला बंगालच्या उपसागराच्या दिशेनं वाहतात; मात्र नर्मदेचा प्रवाह उलट असून, ती पूर्वेपासून पश्चिमेपर्यंत वाहते.

एकमेव करमुक्त राज्य!

भारतात व्यवसाय करणारे टॅक्स सिस्टीममुळे वेतागले आहेत. फक्त व्यावसायिकच नाही, तर भारतात गरीब श्रीमंत प्रत्येकालाच कर भरावा लागतो. भारतात कर भरणे भरणे प्रत्येकाला कायद्याने बंधनकारक आहे; मात्र देशातीलच एक राज्य पूर्णपणे टॅक्स फ्री आहे. इथे करोडो रुपये कमावले, तरी देखील एक रुपयाचाही कर भरावा लागत नाही.

सिक्कीम हे भारतातील एकमेव ‘टॅक्स फ्री’ राज्य आहे. सिक्कीला भारतीय प्रजासत्ताकात विशेष दर्जा प्राप्त जाला आहे. यामुळे येथील नागरिकांना करानातून १०० टक्के सूट मिळते. इथे लोक कितीही कमावत असले, तरी त्यांना प्रासिकर भरावा लागत नाही. भारतीय संविधानाच्या कलम ३७१(एफ) आणि प्रासिकर कायदा १९६१ च्या कलम १०(२६एए) अंतर्गत सिक्कीम राज्यात ही सुविधा लागू करण्यात आली आहे. १९७५ मध्ये सिक्कीमला हा करमुक्त विशेष दर्जा मिळाला. त्या वेळी सिक्कीम हे राज्य भारतीय संघराज्यात सामील झाले नव्हते. सिक्कीमची आर्थिक स्थिती मजबूत करणे आणि तेथील नागरिकांना आर्थिक स्वातंत्र्य प्रदान करणे हा या विशेष अधिकाऱ्याचा उद्देश होता. सिक्कीममधील नागरिकांना मिळणारी ही कर सवलत फक्त प्रासिकरातून तसेच वैयक्तिक उत्पन्नापुरती मर्यादित नाही, तर ही रोख्यांवर मिळण- रं व्याज आणि लाभांशावरही लागू होते. सिक्कीम करमुक्त ठेवण्याचा निर्णय राज्याच्या आर्थिक विकासासाठी उपयुक्त ठरला आहे. येथील लोकांचा मुख्य व्यवसाय शेती आहे, तर पर्यटन हादेखील राज्यातील प्रमुख व्यवसाय आहे. सर्व व्यवहार करमुक्त होत असल्याने नागिकांना कमाईची मोठी संधी मिळते. त्यामुळे त्यांची बचत होऊन त्यांना अधिक गुंतवणूक करता येते. या धोरणामुळे राज्याची आर्थिक स्थिती मजबूत झाली आहे. सिक्कीमचे हे करमुक्त मॉडेल देशभरात चर्चेचा विषय बनले आहे. इतर राज्यांनीही अशी धोरणे स्वीकारल्यास भारताची एकूण आर्थिक स्थिती सुधारण्यास मदत होऊ शकते.

रणकपूरचं अनोखं जैन मंदिर

भारतात हजारो मंदिरे आहेत. त्यांच्याशी संबंधित अनेक पौराणिक कथा तसंच त्यांची अनेक वैशिष्ट्यंही आहेत. स्थापत्यकला, नक्षीकाम, रचनेमुळे लोकप्रिय ठरलेली मंदिरे पाहण्यासाठी देशी-विदेशी पर्यटकांची गर्दी होत असते. असंच एक संगमरवरी मंदिर राजस्थानातल्या उदयपूरमध्ये वसलंय. जैन धर्मीयांचं श्रद्धास्थान असणारं हे मंदिर १५०० खांबांवर उभं असून उदयपूरपासून १०० किलोमीटरवर असणाऱ्या रणकपूरचं हे एक खास वैशिष्ट्य मानलं जातं. जैनांच्या पाच प्रमुख स्थानांमध्ये याचा समावेश असून इथलं सौंदर्य नजरेत भरण्यासारखं आहे. मंदिराच्या खांबांवर सुंदर नक्षीकाम करण्यात आलं आहे. संगमरवरातून साकारलेल्या या मंदिराच्या दारांच्या रचनेत कलात्मकता ठासून भरली आहे. गाभाऱ्यात तीर्थंकर आदिनाथांच्या संगमरवरात घडवलेल्या चार भव्य मूर्ती आहेत. पंधराव्या शतकात राणा कुंभाच्या राजवटीदरम्यान मंदिर बांधण्यात आलं. मंदिरात बरीच तळघरं आहेत. संकटकाळी मूर्ती लपवता याव्या या हेतूने इथल्या तळघरात त्या लपवण्याची सोय केलेली दिसते. असं हे मंदिर आश्चर्यच म्हटलं पाहिजे.

वर्ण उजळवणारी आग

सुंदर दिसण्यासाठी वेगवेगळे फेडे अनुसरले जातात. या तंत्रज्ञानाच्या युगात सौंदर्य जपण्यासाठी वेगवेगळी तंत्रे अवलंबली जातात. शस्त्रक्रिया करून बसकं नाक सरळ केलं जातं. चेहऱ्यावर पडू पाहणाऱ्या सुरकुत्या थोपवण्यासाठी नानाविध थेरपींचा अवलंब होतो. आधुनिक तंत्र आणि उपचारांमुळे सावळ्या मुलीही गोऱ्या दिसू लागतात. थोडक्यात काय, आता सौंदर्यक्षेत्रात अशक्य असं काहीही राहिलेलं नाही. फॅशनच्या जगात कधी कुठला ट्रेंड येईल सांगता येत नाही. व्हिएतनाममध्ये ‘फायर ट्रिटमेंट’ किंवा ‘फायर थेरपी’द्वारे सौंदर्य खुलवण्याचा भ्रमाट प्रयोग सुरू आहे. आपण आगीपासून चार हात लांबच राहतो. पण हीच आग वर्ण उजळवू शकते यावर आपल्याला विश्वास ठेवावा लागेल. सध्या व्हिएतनाममधल्या पुरुष आणि महिलांना सुंदर दिसण्याच्या महत्वाकांक्षेने झपाटलं आहे. इथली सलूनस आणि स्पा फायर थेरपीद्वारे त्यांना सुंदर बनवण्यास सज्ज आहेत. या उपचारात अंगावर टॉवेल टाकून त्याला आग लावण्यात येते. ३० सेकंद ते एक मिनिटापर्यंत हा प्रकार सुरू राहतो. या प्रकारामुळे सौंदर्यवृद्धी होतेच शिवाय निद्रानाश, डोकेदुखी, अंगदुखी यासारख्या समस्याही दूर होत असल्याचा दावा आहे.

